

Уведено у нови инвентар бр. 2247
1. јануара 1892 год.
Београд.

ЗБИРКА

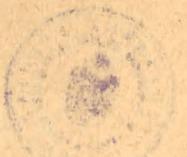
ЗАКОНА УГОВОРА И ПОГОДАБА

о

СРПСКИМ ЗАЈМОВИМА.

ИЗДАЊЕ

УПРАВЕ ДРЖАВНИХ ДУГОВА ПРИ МИНИСТАРСТВУ ФИНАНСИЈА.

БЕОГРАД,

ШТАМПА КРАЉЕВСКО-СРПСКЕ ДРЖАВНЕ ШТАМПАРИЈЕ

1897.

46. Jp. 36327

У ИМЕ
ЊЕГОВОГ ВЕЛИЧАНСТВА
АЛЕКСАНДРА I.
по милости Божјој и вољи народној
Краља Србије

Ми Краљевски Намесници
ПРОГЛАШАВАМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВА-
КОМЕ, ДА ЈЕ НАРОДНА СКУПШТИНА РЕШИЛА,
И ДА СМО МИ ПОТВРДИЛИ И ПОТВРЂУЈЕМО:

ЗАКОН

о

Привременом прирезу за ванредне војне потребе

Чл. 1.

За ванредне војне потребе срп-
ске војске, установљава се ванредни
прирез од 6 пари динарских на сваки
динар непосредне порезе годишње,
који ће се прирез наплаћивати уз не-
посредни порез од сваке пореске
главе.

Чл. 2.

Свака набавка и исплата од до-
бivenог приреза по овом закону
мора бити одобрена Краљевим Ука-
зом, на предлог војног министра, а
по саслушању министарског Савета;
а рачуни имају се на крају рачунске
године подносити Главној Контроли
на преглед.

Чл. 3.

Овај ће се прирез наплаћивати,
док се не исплати сума од десет

AU NOM
DE SA MAJESTÉ
ALEXANDRE I

Par la Grâce de Dieu et la Volonté de la Nation
Le Roi de Serbie

Nous les Régents royaux

Proclamons et faisons savoir à tous et à châ-
cun, que l' Assemblée (la Scoupschtina) Na-
tionale a décidé, et que nous avons sanctionné
et sanctionnons:

LA LOI

sur les centimes additionnels provisoires pour
les besoins militaires extraordinaires

L' Article 1.

Pour les besoins militaires extraor-
dinaires de l' Armée Serbe, il est
etabli six centimes additionnels par
chaque franc de l' impôt direct annuel.
Ces centimes additionnels seront per-
çus en même temps que l' impôt di-
rect de chaque contribuable.

L' Article 2.

Toute fourinture ou paiements faits
de la somme obtenue de ces centimes
additionnels doivent être sur la propo-
sition du Ministre de la Guerre approu-
vés par l'ukas royal rendu en Con-
seil des Ministres. Les comptes doivent
être à la fin de chaque exercice soumis
à la vérification de la Cour des Comtes.

L' Article 3.

Ces centimes additionnels seront
perçus tant qu'il ne soit pas payée

милијуна динара, и не ће се моћи ни на шта друго употребити, сем потреба, предвиђених у првом члану овога закона.

Чл. 4.

Овај закон важи од дана кад га Краљ потпише.

Препоручујемо свима нашим министрима, да овај закон обнародују и о извршењу се његовом, у колико се кога тиче, старају; властима пак заповедамо, да по њему поступају, а свима и свакоме, да му се покоравају.

17. априла 1890. год.

Београд.

Јован Ристић с. р.
Коста С. Протић с. р.
Ј. Бели - Марковић с. р.

(М. II.)

*Видео и ставио државни печат,
чувар државног печата,*

Министар правде,

М. Кр. Ђорђевић с. р.

*Председник министарског савета
Министар иностраних дела,
генерал,*

С. Грујић с. р.

*Заступник министра војног,
председник министарског савета,
Министар иностраних дела,
генерал,*

С. Грујић с. р.

Министар финансија,

д-р М. В. Вујић с. р.

*Заступник министра просвете
и црквених послова,*

Министар финансија,

д-р М. В. Вујић с. р.

Министар унутрашњих дела

К. С. Таушановић с. р.

Заступник

Министра народне привреде

Министар унутрашњих деле,

К. С. Таушановић с. р.

Министар правде,

М. Кр. Ђорђевић с. р.

Министар грађевина,

М. Јосимовић с. р.

la somme de dix millions de francs. Les sommes obtenues de ces centimes additionnels ne pourront avoir une autre affectation que les besoins prévus par l'article premier de cette loi.

L' Article 4.

Cette loi entrera en vigueur quand le Roi l'aura sanctionnée.

Nous recommandons à tous Nos Ministres de publier cette loi, et de prendre tâche de son exécution, autant qu'elle les concerne; enjoignons aux autorités de s'y conformer; et à tous et à chacun de s'y soumettre.

Fait à Belgrade
le 17 Avrile 1890.

Joy. Ristitch m. p.
K. S. Protitch m. p.
J. Beli-Markovitch m. p.

(L. S.)
*Vu et apposé le Sceau de l'État
Le Garde de Sceau
Ministre de la Justice,
M. Kr. Djordjevitch* m. p.

*Le Président du Conseil,
Ministre des Affaires Étrangères,
Le Général,
S. Grouitch* m. p.

*Ministre de la Guerre par Intérim,
Le Pésident du Conseil des Ministres,
Ministre des Affaires Étrangères
Le Général*

S. Grouitch m. p.

*Le Ministre des Finances,
D-r M. Vouitch* m. p.

*Le Ministre de l' Instruction pu-
blique et des Cultes, par Intérim
Le Ministre des Finances,*

D-r M. Vouitch m. p.

Le Ministre de l' Intérieur

K. Taouschanovitsh m. p.

*Le Ministre du Commerce, de l'
Agriculture et de l' Industrie par
Intérim*

Le Ministre de l' Intirieur,

K. Taouschanovitsh m. p.

Le Ministre dela Justice,

M. Kr. Djordjevitch m. p.

*Le Ministre des Travaux Publics,
M. Iossimovitch* m. p.

У ИМЕ
ЊЕГОВОГ ВЕЛИЧАНСТВА
АЛЕКСАНДРА I.
по милости Божјој и вољи народној
Краља Србије

Ми Краљевски Намесници
ПРОГЛАШАВАМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВА-
КОМЕ, ДА ЈЕ НАРОДНА СКУПШТИНА, САЗВАНА
У ДРУГИ РЕДОВАН САЗИВ ПРВЕ ПЕРИОДЕ,
РЕШИЛА, И ДА СМО МИ ПОТВРДИЛИ
И ПОТВРЂУЈЕМО:

ЗАКОН

о

Измени и допуни у закону о привременом
прирезу за ванредне војне потребе
од 17. априла 1890. године.

Чл. 1.

За ванредне војне потребе српске
војске установљава се ванредни при-
рез од шеснаест (16) пара динарских
на сваки динар непосредне порезе
годишње, који ће се прирез напла-
ћивати уз непосредни порез од сваке
пореске главе

Чл. 2.

Свака набавка и исплата од до-
бивених приреза по овом закону,
мора бити одобрена Краљевским Ука-
зом, на предлог Министра војног, а
по саслушању министарског савета;
а рачуни имају се на крају године
подносити Главној Контроли на пре-
глед.

Чл. 3.

Овај ће се прирез наплаћивати,
док се не исплати зајам, који ће се

AU NOM
DE SA MAJESTÉ
ALEXANDRE I

Par la Grâce de Dieu et la Volonté de la Nation
Le Roi de Serbie

Nous les Régents royaux

Proclamons et faisons savoir à tous et à chaque-
un, que l' Assemblée (La Scoupschtina) Na-
tionale, convoquée en session extraordinaire
de la première période, a décidé, et que nous
avons sanctionné et que nous sanctionnons:

LA LOI

portant l'amendement à la loi sur les
centimes additionnels provisoires du
17 Avril 1890.

L' Article 1.

Il est établi pour les besoins militai-
res extraordinaires de l' Armée Serbe
les seize centimes additionnels par
chaque franc de l' impôt direct annuel.
Ces centimes additionnels seront per-
çus en même temps que l' impôt di-
rect de chaque contribuable.

L' Article 2.

Toute fourniture ou paiements faits
de la somme obtenue de ces centi-
mes additionnels doivent être approu-
vés sur la proposition du Ministre de la
Guerre par l'ukas royl rendu en conseil
des Ministres. Les comptes doivent
être à la fin de chaque année soumis à
la vérification de la Cour des Comptes.

L' Article 3.

Ces centimes additionnels seront
perçus tant que l' emprunt ne soit pas

учинити за наоружање и спрему српске војске. Емисиони курс не може бити испод курса зајма, учињеног за откуп експлоатације српских државних железница.

Чл. 4.

Овлашћује се Краљевска Влада, да из овога зајма може употребити суму од четири милијуна динара на исплату бонова у циркулацији, преосталих из прошлих година (1889, 1890. и 1891. г.).

Чл. 5.

Овај закон ступа у живот од дана кад га Краљ потпише.

Препоручујемо свима нашим министрима, да овај закон обнародују и о извршењу се његовом, у колико се кога тиче, старају, власима пак заповедамо, да по њему поступају, а свима и свакоме да му се покоравају.

1. јула 1892. год.

Београд.

Јован Ристић с. р.

Ј. Бели - Марковић с. р.

(М. II.)

*Видесо и ставио државни печат,
чувар државног печата,*

Министар правде,

М. Кр. Ђорђевић с. р.

*Председник министарског савета,
Министар иностраних дела,
Заступник министра финансије,*

Ник. И. Пашић с. р.

*Заступник министра грађевина,
Министар војни
генерал-штабни пуковник,*

Д. Ђурић с. р.

*Министар унутрашњих дела,
Свет. Милосављевић* с. р.

*Министар војни,
генерал-штабни пуковник,*

Д. Ђурић с. р.

Министар правде,

М. Кр. Ђорђевић с. р.

*Министар просвете
и црквених послова,*

Андра Николић с. р.

Министар народне привреде,

И. М. Душманић с. р.

payé, lequel sera contracté pour l'armement et l'équipement de l'Armée Serbe. Le cours d'émission ne peut être inférieur au cours de l'emprunt, lequel est contracté pour le rachat de l'exploitation des chemins de fer de l'Etat Serbe.

L' Article 4.

Le gouvernement royal est autorisé à pouvoir employer de cet emprunt une somme de quatre millions de francs au paiement des bons en circulation restants des années passées (1889, 1890 et 1891).

L' Article 5.

Cette loi entrera en vigueur quand le Roi l'aura sanctionnée.

Nous recommandons à Nos Ministres de publier cette loi et de prendre tâche de son exécution, autant qu'elle les concerne; enjoignons aux autorités de s'y conformer; et à tous et à chacun de s'y soumettre.

1 Juillet 1892

Fait à Belgrade.

Jov. Ristitch m. p.

J. Beli-Markovitch m. p.

(L. S.)

Vu et Apposé le Sceau de l'État

Le Garde de Sceau

Ministre de la Justice

M. Kr. Djordjevitch m. p.

*Le Président du Conseil
des Ministres, Ministre des Affaires
Étrangères et Intérin des Finances*

N. P. Paschitch m. p.

*Le Ministre des Travaux Publics
par Intérin, Ministre de la Guerre,
Le Colonel d'Etat-Major*

D. Djouritch m. p.

Le Ministre de l'Intérieur

Svet. Milossavlievitch m. p.

Le Ministre de la Guerre

Le Colonel d'Etat-Major,

D. Djouritch m. p.

Le Ministre de la Justice,

M. Kr. Djordjevitch m. p.

*Le Ministre de l'Instruction
publique et des Cultes,*

Andra Nicolitch m. p.

*Le Ministre du Commerce, de
l'Agriculture et de l'Indusrrie,*

I. M. Douschmanitch m. p.

МИ
АЛЕКСАНДАР I.
по милости Божјој и вољи народној
Краљ Србије

ПРОГЛАШАВАМО И ОВЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВА-
КОМЕ, ДА ЈЕ НАРОДНА СКУПШТИНА, САЗВАНА
У ВАНРЕДНИ САЗИВ, РЕШИЛА И ДА СМО
Ми потврдили и потврђујемо:

ЗАКОН

о
**Допуни у закону о привременом прирезу
од 1. јула 1892. године.**

После члана 4. долази нарочити
члан 5. који гласи:

Овлашћује се Краљевска Влада,
да, у вези са емисијом зајма, воти-
раног законом од 1. јула 1892. на
основу приреза од 16 пара динар-
ских на сваки динар непосредног
пореза може, под истим условима,
остварити још осамнаест милијуна
динара ефективних, а за покриће при-
времених државних дугова, затече-
них на дан 1. априла ове године.
У то име даће се слобадни приход
соловог монопола као супер-гаран-
тија целокупноме зајму.

Члан 5. постаје члан 6.

Препоручујемо свима Нашим ми-
нистрима да овај закон обнародују

NOUS
ALEXANDRE I
Par la Grâce de Dieu et la Volonté de la Nation
Le Roi de Serbie

Proclamons et faisons savoir à tous et à chacun, que l'Assemblée (La Scoupschtina) Nationale, convoquée en session extraordinaire, a décidé, et que nous avons sanctionné et sanctionnons:

LA LOI
portant l'amendement à la loi sur les
centimes additionnels provisoires
du 1 Juillet 1892.

Après l'article 4 de la dite loi, il sera introduit un article spécial, qui contiendra ce qui suit:

L' Article 5 :

„Le gouvernement royal est autorisé à pouvoir réaliser à la suite de l'émission de l'emprunt, qui a été voté par la loi du 1 Juillet 1892 sur la base de seize centimes additionnels par chaque franc, encore seize millions de francs effectifs pour la couverture de la dette flottante restante au 1 Avril de l'année courante.“

L' Article 5 devient l' article 6.

Nous recommandons à tous Nos Ministres de publier cette loi, et de pren-

и о извршењу његовом старају, властима пак заповедамо да по њелу поступају, а свима и свакоме да му се покоравају.

29. јула 1893. год.
у Београду.

АЛЕКСАНДАР с. р.

(М. П.)

Видео и ставио државни печат,
чубар државног печата,
Министар правде,

Пет. Максимовић с. р.

Председник министарског савета,
Министар просвете
и црквених послова,

* д-р Докић с. р.

Министар војни,
генерал,

С. Грујић с. р.

Министар финансија,

д-р М. В. Вујић с. р.

Министар унутрашњих дела,

Свет. Милосављевић с. р.

Министар иностраных дела,

Андра Николић с. р.

Министар грађевина,
потпуковник,

Свет. Станковић с. р.

Министар народне привреде,

Рада Милошевић с. р.

Министар правде,

Пет. Максимовић с. р.

dre tâche de son exécution; enjoignons aux autorités de s'y conformer; et à tous et à chacun de s'y soumettre.

Fait à Belgrade
le 9. Juillet 1893.

ALEXANDRE m. p.

(L. S.)

Vu et apposé, le Sceau de l' État
Le Garde de Sceau, Ministre
de la Justice,

P. Maximovitch m. p.

Le président du Conseil des
Ministres, Le Ministre de l'
Instruction publique et des Cultes,

L. Dokitch m. p.

Le Ministre de la Guerre,

D. Djouritech m. p.

Le Ministre des finances

D-r M. Vouitech m. p.

Le Ministre de l' Intérieur,

Sv. Milossavlievitch m. p.

Le Ministre des Affaires
Etrangères,

A. Nikolitch m. p.

Le Ministre des Travaux publics,

Sv. Stankovitch m. p.

Le Ministre du Commerce, de l'
Agriculture et de l' Industrie
par Intérim

Sv. Milossavlievitch m. p.

Le Ministre de la Justice,

P. Maximovitch m. p.

УГОВОР

Између краљевско-српске владе с једне и

ц. кр. привилеговане Лендербанке у Бечу, Отоманске банке у Паризу и Берлин. тргов. друштва у Берлину с друге стране, уговорено је ово што иде:

Члан I.

Законом од 1. јула 1892. и од 29. јула 1893. год. овлашћен је краљ.-српски министар финансија да може, за потребу консолидовања привремених дугова државних и за ванредне државне потребе, закључити државни зајам у номиналној суми од 44,000.000 динара у злату и за њати у гаранцију:

а) прирезе од 6 и 10 парса, свега дакле 16 парса, који се, на основу закона од 17. априла 1890. и од 1. Јула 1892. год., уз непосредни порез наплаћују, и

б) приходе монопола соли.

На основу овога законскога овлашћења, краљ.-српски министар финансија закључује зајам у номиналној висини од 44,000.000 дин. или 35,640.000 марака или 17,600.000 форината у злату, који је подељен

C O N T R A T

Entre le Gouvernement Royal de Serbie, d'une part,

et la Banque Imp. Roy. Priv. des Pays Autrichiens à Vienne, la Banque, Impériale Ottomane à Paris et la Berliner Handels-Gesellschaft à Berlin, d'autre part,

il a été convenu ce qui suit:

Art. I.

En vue de la consolidation de la dette flottante et des besoins extraordinaires de l'État, le Ministre des finances de Serbie a été autorisé aux termes des lois du 1er juillet 1892 et du 29. juillet 1893. à émettre un emprunt d'État du montant nominal de 44,000,000 de francs (Dinars) et à affecter à la garantie de cet emprunt:

a) les centimes additionnels de 6 et de 10 centimes, ensemble 16 centimes des impôts directs à percevoir aux termes des lois du 17 avril 1890 et du 1er juillet 1892.

b) les recettes du monopole du sel.

Sur la base de cette autorisation légale, le Ministre des Finances de Serbie émet un emprunt en or d'un montant nominal de 44,000,000 de francs = 35,640,000 Reichsmarks = 17,000,000 florins d'Autriche or divisé en 88,000

на 88.000 обавезника од по 500 динара или 405 марака или 200 форината у злату.

Ове обавезнице носе 5% интереса у злату од номиналне суме, који ће се исплаћивати по тромесечним купонима, од којих сваки носи $1\frac{1}{4}\%$, а исплата ова вршиће се $\frac{20. окт.}{1. нов.}$, $\frac{20. јан.}{1. феб.}$, $\frac{19. апри.}{1. маја}$, и $\frac{20. јула}{1. авг.}$ сваке године, и то у злату и на равно — al pari — а у току 50 година. Првоме је купону рок 20. Октоб. по старом односно 1. Нов. по новом кал. 1893. године.

Чл. II.

Исплата зајма вршиће се у размаку времена, које је за амортизовање напред обележено, а то је: 50 година, и то у путу шестомесечнога извлачења, а на име: $\frac{20. јан.}{1. феб.}$ и $\frac{20. јула}{1. авг.}$ сваке године.

Извучене обавезнице исплаћиваће се по њиховој именитој (номиналној) вредности у злату, и то о првом року, који је за исплату купона утврђен.

Обавезнице и купони овога зајма ослобођени су од сваке врсте пореза, такса и других дажбина, како садашњих тако и будућих, које у Србији постоје.

Краљ. влада задржава право да на равно — al pari — може у свако доба, али ни у ком случају пре $\frac{20. окт.}{1. нов.}$ 1898. год., исплатити све обавезнице овога зајма, које се у течaju затекле буду.

Извлачење обавезница вршиће се у Београду, а према правилима, која ће се по споразуму обе стране углавити.

Имаоцима тромесечних купона, ко-

titres à fcs 500 = Marks 405 = flor. d'Autriche or 200.

Ces titres rapportent un intérêt annuel de 5% du montant nominal en or payable par coupons trimestriels à $1\frac{1}{4}\%$ chacun les $\frac{26 octobre}{1-er novembre}, \frac{20 janvier}{1-er février}, \frac{19 avril}{1-er mai}$ et $\frac{20 juillet}{1-er août}$ de chaque année et sont remboursables en or au pair dans le délai de 50 ans. Le 1er coupon échoit le 20 octobre v. st., 1er novembre n. st. 1893.

Art. II.

Le remboursement de l'emprunt aura lieu dans le délai d'amortissement ci-dessus stipulé de 50 ans par voie de tirages semestriels à effectuer les $\frac{20 janvier}{1-er février}$ et $\frac{20 juillet}{1-er août}$ de chaque année.

Les obligations sorties au tirage seront payées à leur valeur nominale en or à la première échéance de coupons postérieure au tirage.

Les obligations et coupons de cet emprunt sont exempts de tous impôts, taxes ou retenues existants ou futurs en Serbie.

Le Gouvernement se réserve la faculté de rembourser au pair à toute époque, mais pas avant le $\frac{20 octobre}{1er novembre}$ 1898, toutes les obligations de cet emprunt restant en circulation.

Les tirages des obligations auront lieu à Belgrade, conformément à un règlement à établir d'un commun accord par les deux parties contractantes.

Le paiement des coupons trimes-

јима је истекао рок, као и извучених обавезница, остављено је на вољу да их наплаћују: у Паризу код Отоманске банке и у Београду на главној државној благајници — по купону 6·25 дин. у злату односно по обавезници 500 дин. у злату, рачунајући дакле номиналну вредност обавезнице у 500 дин. у злату; даље: у Берлину код Берлин. тргов. друштва — по купону $5\frac{1}{16}$ марака односно по обавезници 405 марака, рачунајући дакле номиналну вредност обавезнице у 405 марака; у Бечу код ц. кр. повл. Лендербанке — по купону 2·50 фор. односно по обавезници 200 фор. у злату, рачунајући дакле номиналну вредност обавезнице у 200 фор. у злату, и најзад: код свих других завода и банкарских кућа, које ће доцније, по споразуму између обе уговорне стране, бити одређене, и то свуда у златној монети дотичних држава.

Члан III.

За обезбеду исплате купона и извучених обавезница овога зајма, краљ.-српска влада даје, према поменутом законском овлашћењу, као гарантију.

а) прирезе од 6 и 10 парара, који се, на основу закона од 17. априла 1890. и од 1. јула 1892. год., уз непосредни порез наплаћују. Краљ. влада обвезује се да приходе, који од ових 16 парара приреза проистичу, даду у залогу у првом реду и искључиво за зајам, о којем је овде реч, и то све до његове коначне исплате.

б) Приходе од монопола соли.

Пошто приходи од монопола соли

trials échus et des obligations sorties aux tirages aura lieu au choix des porteurs:

à Paris à la Banque Impériale Ottomane

à Belgrade à la Caisse du Trésor à raison de fcs: 6,25 respectivement de fcs 500 par obligation de nominal fcs 500, — en or;

à Berlin à la Berliner Handels-Gesellschaft à raison de $5\frac{1}{16}$ respectivement 405 marcs par obligation de nominal 405 marks;

à Vienne à la Banque Imp. Roy. Priv. des Pays Autrichiens à raison de fl 2,50 or respectivement fl 200 or par obligation de nom. fl 200, — or et auprès de tous autres établissements et maisons de banque à désigner ultérieurement de commun accord par les parties contractantes dans la monnaie or des pays respectifs.

Art. III.

Pour assurer le payement des coupons et des obligations sorties au tirage de cet emprunt, le Gouvernement Royal Serbe affecte comme garantie, conformément à l'autorisation légale mentionnée ci-dessus :

a) les centimes additionnels de 6 et 10 centimes des impôts directs créés par les lois du 17 avril 1890 et du 1er juillet 1892. Le Gouvernement Serbe s'oblige par suite d'affecter les recettes provenant de ces 16 centimes additionnels en première ligne et exclusivement au service de l'emprunt en question et cela jusqu'à complet remboursement ;

b) les revenus du monopole du sel.
Ces revenus du monopole du sel

имају у првоме реду, а све до $\frac{2}{14}$.марта 1900. год., да служе као гарантија за интересе и амортизовање солских благајничких записа у суми од 6,000,000 динара, који су издати на основу закона од $\frac{10}{22}$ фебруара 1890. године, то се Кр. српска влада обвезује да вишак преко суме, која јој потребује за плаћање годишњега интереса и извучених солских благајничких записа, намени у првоме реду и искључиво за исплату купона и извучених обавезница овога зајма од 44,000,000 динара, али с тим, да на сваки начин, и после целокупне исплате горепоменутих солских благајничких записа, укупан износ прихода од монопола соли искључиво као гарантија за овај зајам служи.

Члан IV.

За стварну гарантију, која је, по прописима закона, дата за исплату купона и извучених обавезница, Кр. српска влада установљава, споразумно с банкама уговорницама, нарочиту касу за овај зајам од 44,000,000 дин., по примеру нарочитих каса, које већ у Србији постоје за до сада уговорене зајмове, над којом се надзор поверава српској држави и двојици делегата оних каса, које већ постоје.

Према томе се министар финансија обвезује:

1. да нареди Пореској управи, да нарочитој каси, установљеној за овај зајам, првога дана свакога месеца положе приходе, који из приреза од 16 пара проистичу.

2. Да нареди Управи монопола

devant servir de garantie jusqu' au $\frac{2}{14}$ mars 1900 en première ligne pour le service des intérêts et de l'amortissement des Bons du Trésor du Sel de 6,000,000 de francs émis sur la base de la loi du $\frac{10}{22}$ février 1890, le Gouvernement Royal Serbe s'oblige, après avoir fait droit aux exigences du service annuel des intérêts et Bons de Sel sortis, à affecter la somme restante en première ligne au service des coupons et des obligations et des obligations sorties du présent emprunt de fcs 44,000,000; toutefois, après remboursement intégral des Bons de Sel précités, la totalité de revenus du Monopole du Sel sera consacrée exclusivement au service du présent emprunt.

Art. IV.

Afin que l'efficacité de la garantie donnée pour le payement des coupons et le remboursement des obligations sorties soit assurée, la loi le prescrit, le Gouvernement Royal Serbe établit, d'accord avec les banques contractantes, une caisse spéciale pour le service du présent emprunt d'après le modèle des caisses spéciales existant déjà en Serbie pour les emprunts contractés jusqu'ici et dont la surveillance est confiée à l'État Serbe et aux deux délégués des Caisse déjà existantes.

Le Ministre des finances prend par conséquent l'engagement :

1° de charger l'administration des contributions directes de verser le 1er de chaque mois les recettes provenant des 16 centimes additionnels à la caisse spéciale créée pour le service du présent emprunt.

2° de charger l'administration du

соли да, све до исплате солских благајничких записа, положе истога дана и истој каси чист приход, који преостаје преко исплате интереса и извучених солских благајничких записа, а пошто се исплата свих солских благајничких записа, у номиналној суми од 6,000.000 дин., сврши, да сав чисти приход реченога монопола тамо положе.

Приходи, унесени у ову нарочиту касу, морају се у првом реду употребити искључиво за исплату интереса и овога зајма од 44,000.000 динара, и они не могу ни под каквим изговором и ни из каквих побуда бити употребљени на какву год другу сврху.

Каса овога зајма дужна је, да свакога месеца, уз плаћену поштатрину, шаље за рачун овога зајма Отоманској банци у Париз суме, које је примила, и то разуме се до годишњине, која је за овај зајам потребна.

Суме пак, које, по исплати купона и извучених обавезница овога зајма, на концу сваке године на расположењу остају, имају се полагати Главној државној благајници Краљевине Србије.

Члан V.

Нарочита каса, која је за овај зајам установљена, мора бити снабдевена, на месец дана пре свакога рока плаћања, потребном сумом за исплату купона и обавезница, и то сумом, која проистиче из наплаћених прихода, који као гарантија за овај зајам служе, или и из других прихода државних.

monopole du Sel de verser à la même date et à la même Caisse jusqu'à l'époque du remboursement des Bons du Trésor du Sel le produit net restant après paiement des intérêts et des Bons sortis au tirage et après remboursement de tous les Bons de Sel du montant de fcs 6,000,000 le revenu net total du dit monopole.

Les fonds versés dans cette caisse spéciale doivent être employés en première ligne et exclusivement au service des intérêts et du remboursement du présent emprunt et ils ne pourront être affectés sous aucun prétexte et pour aucune raison à un autre but.

La caisse de l'emprunt est obligée d'envoyer chaque mois franc de port les sommes qui lui sont versées à la Banque Impériale Ottomane à Paris pour le compte du service du présent emprunt, bien entendu, jusqu'à concurrence de l'annuité nécessaire pour ce service.

Les sommes restant à la fin de chaque année après paiement des sommes nécessaires au service des coupons et des obligations sorties du présent emprunt devront être versées à la Caisse centrale de l'Etat du Royaume de Serbie.

Art. V.

La caisse spéciale établie pour le service du présent emprunt doit être pourvue un mois avant chaque échéance des fonds nécessaires au paiement des coupons et des obligations remboursables et cela au moyen des recettes affectées comme garantie de l'emprunt ou bien par des recettes ultérieures de l'Etat.

Краљ.-срп. влада дужна је да мотри, да Отоманска банка најдаље на 15 дана пре свакога рока плаћања прима потребну суму у злату за исплату купона и обавезница, којима рок за исплату стиже.

Отоманска банка разаслаће потребне суме разним заводима, који удела у овоме зајму имају, о трошку Кр. срп. владе.

За исплату купона и обавезница плаћаће Кр.-српска влада банкама уговорницама $\frac{1}{2}\%$ на име комисиона.

Le Gouvernement Royal est tenu de veiller à ce que la Banque Impériale Ottomane reçoit de la caisse de l'emprunt au plus tard quinze jours avant chaque échéance les fonds en or nécessaires au paiement des coupons et des obligations arrivant à remboursement.

La Banque Impériale Ottomane enverra les sommes nécessaires aux divers établissements et maisons chargés du service de l'emprunt aux frais du Gouvernement Royal.

Le Gouvernement Royal accordera aux banques contractantes pour le paiement des coupons et des obligations remboursables une comission de $\frac{1}{2}\%$ (un demi pour cent).

Члан VI.

Кр. срп. влада обвезује се да све до коначне исплате овога зајма од 44,000.000 динара, никакве измене у постојећим законима не донесе, које би се односиле на залоге, што чине гарантију овога зајма, а нарочито да не доноси никакве измене у трајању гарантије прихода и у цифрама прихода, који из ових залога проистичу. На случај да приходи, намењени за овај зајам, не буду довољни, Кр. срп. влада биће дужна да недостатке допуњује из других прихода буџетских.

Каса овога зајма почеће да ради најдаље $\frac{20. јула}{1. авг.}$ 1893. год.

Члан VII.

Од целокупне номиналне суме зајма од 44,000.000 дин. Отоманска банка, Берлин. трг. друштво и ц. кр. повл. Лендербанка обвезују се да

Art. VI.

Le Gouvernement Royal s'engage à n'apporter avant le remboursement intégral du présent emprunt de fcs 44,000,000 aucun changement aux lois actuelles se rapportant aux gages qui forment les garanties du présent emprunt et notamment à la durée et au chiffre des revenus provenant de ces gages. Dans le cas où les revenus affectés au service de l'emprunt n'y suffiraient pas, le Gouvernement sera obligé de parfaire la somme manquante par d'autres recettes budgétaires.

La Caisse du présent emprunt commencera à fonctionner au plus tard le $\frac{20 juillet}{1-er août}$ de l'année 1893.

Art. VII.

Sur le montant nominal total de l'emprunt, soit de fcs 44,000,000, la Banque Impériale Ottomane, la Berliner Handels-Gesellschaft et la Banque Imp.

одмах на се приме, а по цену од 76%, суму од 18,000.000 дин., а остатак од 26,000.000 дин., да по исту цену узму у опцију. На ову цену Кр. срп. влада одобрава банкама уговорницама тромесечни жујисанс.

Кр. срп. влада обвезује се да најдаље до $\frac{3}{15}$. Окт. 1893. год. у накнаду за у готову примљених 18,000.000 дин., изда обавезнице банкама уговорницама.

Члан VIII.

Банке уговорнице овлашћене су да износ од 18,000.000 динара, који одмах исплаћују, за рачун Кр. срп. владе на овај начин распореде:

а) да исплате привремене позајмице у суми од 8,000.000 динара, које су Кр. срп. влади, сходно протоколу од 20. јуна (по нов.) 1891. год., одобрили ц. кр. прив. аустр. Лендербанка и Берлин. трг. друштво, и то заједно с интересом и комисионом на ову позајмицу;

б) да исплате српске благајничке записи у суми од 1,350.000 динара, који се налазе у рукама Отоманске банке, и то заједно с неплаћеним интересом;

в) да исплате привремене позајмице у суми од 1,250.000 дин., које су Кр.-срп. влади, сходно протоколу од $\frac{17}{29}$. децембра 1892. год., одобрили Берлин. трг. друштво и ц. кр. привил. аустр. Лендербанка, и то заједно с текућим интересом;

г) да исплате све остале суме, које Кр. срп. влада по отвореноме рачуна дугује Берлин. трг. друштву и ц. кр. прив. аустр. Лендербанци, а које

Roy. Priv. des Pays Autrichiens se chargent de prendre ferme au prix de 76% la somme de fcs 18,000,000 et le reste de fcs 26,000,000 à option au même prix. Sur ce prix, le Gouvernement Royal accorde aux banques contractantes trois mois de jouissance d'intérêts.

Le Gouvernement Royal s'engage à fournir aux banques contractantes les titres pris ferme de fcs 13,000,000 jusqu'au $\frac{3}{15}$ octobre 1893, au plus tard.

Art. VIII.

Les banques contractantes sont autorisées à employer comme suit pour le compte du Gouvernement Royal le produit des fcs 18,000,000 pris ferme.

a) au remboursement de l'avance de fcs 8,000,000 consentie au Gouvernement Royal par la Banque Imp. Roy. Priv. des Pays Autrichiens et la Berliner Handels-Gesellschaft, aux termes du protocole du 20 juin 1891 n. st., plus les intérêts courus et la commission de cette avance.

b) au remboursement des Bons du Trésor Serbes de fcs 1,350,000 en possession de la Banque Impériale Ottomance, plus les intérêts de retard.

c) au remboursement de l'avance de fcs 1,250,000 consentie au Gouvernement Royal par la Berliner Handels-Gesellschaft et la Banque Imp. Roy. Priv. des Pays Autrichiens aux termes du protocole du $\frac{17}{29}$ décembre 1892, plus intérêts courus

d) au paiement de toutes les autres sommes dont le Gouvernement Royal est débiteur en compte courant envers la Berliner Handels-Gesellschaft et la

су, на дан 30. јуна (по нов.) 1893. год. износиле: 804.564.26 дин. у корист Берлин. трг. друшт., и 1.073.170 динара у корист ц. кр. прив. аустр. Лендербанке, и то заједно с текућим интересом до дана исплате или обрачуна.

Пошто је Кр. срп. влада у своје време, а у гарантију за потраживања, именована у алинејама под а) и б), дала Берлин. тргов. друштву обавезнице 4% зајма — закљученога по закону од 17. април, 1890. год. на основу 6% приреза уз непосредни порез —, које се имају амортизовати у току 75 година, а износе суму од 14,200.000 динара, и

пошто је Кр. срп. влада, у залогу за привремену позајмицу, именовану у алинеји под в), дала Берлин. трг. друштву општу облигацију на 4000 обавезница од по 500 динара, у максим. номиналној суми 5% зајма од 20,000.000 динара, који би се имао закључити на основу закона од 1. јула 1892. год. и исплатити у току 50 година,

то уговорнे стране пристају: да се, како онај 4% зајам од 14,200.000 дин. номиналних, тако и она општа облигација на 4000 обавезница 5%, о којима је напред реч, пониште, и то остварењем овога 5% зајма од номиналних 44,000.000 дин. и предузимањем остварења оних 18,000.000 динара из овога зајма, који ће послужити за амортизовање позајмица, именованих у алинејама под а), б) в) и г), но ово тако, да најпре Кр.-срп. влада преда банкама уговорницама обавезнице, што их оне примају на се ради остварења суме од 18,000.000 од овога зајма, а у циљу исплате позајмица именованих под

Banque Imp. Roy. Priv. des Pays Autrichiens et qui au 30 juin 1893 n. st. s'élevaient à fcs 804,564.26 en faveur de la Berliner Handels-Gesellschaft et à fcs 1.073,170 — en faveur de la Banque Imp. Roy. Priv. des Pays Autrichiens, plus les intérêts courus jusqu'au jour du paiement ou du décompte.

Le Gouvernement Royal ayant déposé en son temps à la Berliner Handel-Gesellschaft en garantie des créances mentionnées aux alinéas a) et b) des titres d'un emprunt 4%, amortissable en 75 années de fcs 14,200,000, emprunt qui avait été créé sur la base du supplément de 6% aux contributions directes, aux termes de la loi du 17 avril 1890,

et ayant déposé en outre, en garantie de l'avance mentionnée à l'alinéa c), à la Berliner Handels-Gesellschaft une obligation générale sur 4,000 obligations de fcs 5000 val. nom. d'un emprunt 5% de fcs 20,000,000 maximum à créer sur base de la loi du 1er juillet 1892 n. st. et remboursables en 50 années,

les parties contractantes consentent à ce que l'emprunt 4% de fcs 14,200,000 val. nom. ainsi que l'Obligation Générale sur les 4,000 obligations 5% mentionnées ci-dessus soient annulés par la création du présent emprunt 5% de fcs 44,000,000 val. nom. et par la prise ferme de fcs 18,000,000 de cet emprunt à l'effet d'amortir les créances mentionnées aux alinéas a), b) et c) des banques contractantes, de sorte qu'après que le Gouvernement Royal aura livré aux banques contractantes les titres pris ferme, soit fcs 18,000,000 du présent emprunt à l'effet du paiement des créances mentionnées aux alinéas a), b) et c), la Berliner Han-

а), б) и в), па да за тим Берл. трг. друштво буде дужно вратити Кр. срп. влади како залогу у обавезницама 4% зајма у суми од 14,200.000 дин., тако и општу облигацију на 4000 обавезница 5%, примајући па се бригу да уништи (бушењем) како обавезнице тако и општу облигацију.

Суму, која остаје на расположењу по одбитку свих сума, именованих у алинејама под а), б) и в), банке уговорнице употребиће по одредби члана XI.

Члан IX.

Банке уговорнице овлашћене су да опцију, која им је уступљена на суму од 26,000.000 дин. номиналних, изврше или у целини или делимично, и то до 19. септ.
1. окт. 1894. године.

На случај да банке уговорнице до 19. септ.
1. окт. изврше опцију само у суми од 13,000.000 дин., опција за остатак биће им призната и за једну даљу годину, рачунајући од 19. септ.
1. окт. 1894. године.

Члан X.

Банке уговорнице дају Кр. срп. влади позајмицу у 8,500.000 дин. у злату, са 6% интереса и са $\frac{1}{2}\%$ комисиона на годину.

Кр. срп. влада обавезује се, да банкама уговорницама исплати ову позајмицу у звечењем новцу на каси Отоманске банке у Паризу, и то најдаље до 19. септ.
1. окт. 1894. године. За гарантију ове позајмице влада ће де-

dels-Gesellschaft sera obligée de restituer au Gouvernement Royal aussi bien les titres gardés en nantissement de l'emprunt 4% de fcs 14,200,000 que l'Obligation Générale sur 4,000 titres 5% en ayant soin d'annuler (par perforation) et les titres et l'Obligation Générale.

Les banques contractantes emploieront le montant restant disponible déduction faite de toutes les sommes mentionnées aux alinéas a), b) et c), conformément aux prescriptions de l'Art. XI.

Art. IX.

Les banques contractantes sont autorisées à exercer l'option qui leur est concédée sur fcs 26,000,000 val. nom. du présent emprunt, soit sur tout ou partie de cette somme et cela jusqu' au 19 septembre
1-er octobre 1894.

Dans le cas où les banques contractantes exerceraient l'option sur un montant d'au moins fcs 13,000,000 jusqu' au 19 septembre
1-er octobre l'option sur la partie restante leur restera consentie pour une nouvelle année à compter du 19 septembre
1-er octobre 1894.

Art. X.

Les banques contractantes accordent au Gouvernement Royal une avance de fcs 8,500,000 en or contre 6% d'intérêt et de $\frac{1}{2}\%$ de commission par an.

Le Gouvernement Royal s'engage à rembourser cette avance aux banques contractantes en espèces aux guichets de la Banque Impériale Ottomane de Paris au plus tard le 19 septembre
1-er octobre 1894. En garantie de cette avance, le Gou-

поновати код Отоманске банке у Паризу 26 милијуна динара у обавезницама овога зајма, датим у опцију.

Банке уговорнице овлашћене су да, на случај извршења опције свих 26,000,000 дин. овога зајма или само једнога дела ове суме, отуда добивену суму у првом реду употребе на исплату позајмице од 8,500,000 дин., заједно с интересом и комисионом, који је Краљ. срп. влади одобрен, као што је то и напред споменуто.

Сувишак, ако га буде било, биће од стране Банака уговорница положен у звучењем новцу Кр. влади, и то Главној државној благајни.

Члан XI.

Кр.-срп. влада овлашћује без поговора банке уговорнице да позајмицу у 8,500,000 динара, признату чланом X., као и суму, која, по извршеном одбитку суме потребних за измирење куповне цене према члану VIII., остане на расположењу од примљених номин. 18,000,000 динара у обавезницама овога зајма, на овај начин за рачун Кр. срп. владе употребе:

а) да исплате позајмицу од 3,000,000 динара, заједно с интересом, која је сходно протоколу од 12. јуна 1893. год., одобрена Кр. срп. влади;

б) да исплате српске благајничке записи, у суми од 4,550,000 динара, који се у овом тренутку у саобраћају затеку; и

в) да попуне дотацију нарочитим касама за ове српске зајмове: за зајам монопола соли, за зајам монопола дувана и за 3% српске обавезнице са премијама.

vernemment dépose à la Banque Impériale Ottomane de Paris les 26 millions de francs de titres du présent emprunt donnés en option.

Les banques contractantes sont autorisées en cas où ils exerceraient l'option sur tout ou partie de ces 26 millions de francs du présent emprunt à employer le prix d'achat en première ligne au paiement de l'avance de fcs 8,500,000, plus intérêts et commission accordée au Gouvernement Royal, ainsi qu'il est dit plus haut.

L'excédant, s'il y a lieu, devra être versé en espèces par les banques contractantes au Gouvernement Royal et cela dans la Caisse Centrale du Trésor.

Art. XI.

Le Gouvernement Royal autorise irrévocablement les banques contractantes à employer l'avance de fcs 8,500,000 consentie suivant l'Art X, ainsi que le montant restant disponible de la prise ferme de nom. fcs 18,000,000 de titres de cet emprunt, déduction faite des sommes à régler sur le prix d'achat aux termes de l'art. VIII de la manière suivante pour compte du Gouvernement Royal :

a) au règlement respectivement au remboursement de l'avancé de fcs 3,000,000, plus intérêts, consentie au Gouvernement Royal, aux termes du protocole en date du 12 juin 1893.

b) au paiement des Bons du Trésor Serbes de fcs 4,550,000 environ, qui se trouvent en circulation à cette heure;

c) pour compléter la dotation des Caisses spéciales établies pour les emprunts serbes suivants, savoir: pour l'emprunt du monopole du Sel, l'emprunt du monopole des Tabacs et les Obligations Serbes 3% à primes.

Члан XII.

Кр.-срп. влада предаће банкама уговорницама, а на име Отоманској банци у Паризу, најдаље за 10 дана по потпису овога уговора, једну општу облигацију на 44,000,000 динара ном., са 5%, која се има исплатити у року 50 година, с обvezом, да ову општу облигацију, најдаље до ^{3.} _{15.} окт. 1893 год., замени дефинитивним обавезницама целокупнога зајма.

По предаји опште облигације банкама уговорницама, ове ће се сходно члановима VIII. и IX., с Кр. срп. владом обрачунати како за оних 18,000,000 дин., тако и за позајмицу од 8,500,000 дин., која је одобрена из суме од 26,000,000 дин. у обавезницама, које су у опцију дате.

Члан XIII.

Редакцију текста дефинитивних обавезница и њихових купона извршиће банке уговорнице, по одобрењу Кр. срп. владе. Обавезнице гласиће на доносиоца, и само ће француски текст бити меродаван. Трошак око израде дефинитивних обавезница пада на терет Кр. срп. владе.

Ненаплаћени купони застаревају после пет, а обавезнице после тридесет година од дана њихова рока плаћања.

Члан XIV.

Краљ. срп. влада обвезује се да ће сав свој труđ уложити око тога, да издејствује одобрење за котирање

Art. XII.

Le Gouvernement Royal remettra aux banques contractantes ès mains de la Banque Impériale Ottomane à Paris au plus tard 10 jours après la signature du présent Contrat une Obligation Générale sur fcs 44,000,000 nom., Obligation Générale sur fcs 44,000,000 nom., Obligations 5% remboursables en 50 ans et s'engage à échanger cette Obligation Générale au plus tard jusqu'au ³ octobre 1893 contre les titres définitifs de l'emprunt total.

Après la remise de l'Obligation Générale aux banques contractantes, celles-ci décompteront avec le Gouvernement Royal, conformément aux art. VIII et XI, aussi bien le prix d'achat, des fcs 18,000,000 acquis ferme que l'avance de fcs 8,500,000 consentie sur les fcs 26,000,000 obligations données à option.

Art. XIII.

La rédaction du texte des obligations définitives et des coupons y afférents a lieu par les banques contractantes et est à approuver par le Gouvernement Royal. Les obligations doivent être libellées au porteur et c'est le texte français des dites qui seul fait foi. Les frais de confection des titres définitifs sont à la charge du Gouvernement Royal.

Les coupons non présentés à l'encaissement sont prescrits après cinq ans et les obligations remboursables après trente ans de leur échéance.

Art. XIV.

Le Gouvernement Royal s'engage à faire tous les efforts pour obtenir la cote du présent emprunt aux bo-

овога зајма на свима оним берзанским трговима, на којима ће банке уговорнице желети да уведу обавезнице реченога зајма, и она прима на себе дажбине, порезе и таксе, које се имају плаћати на берзама Француске, Немачке и Аустрије.

Члан XV.

Кр. срп. влада обвезује се, да неће у 1894. буџетској години градити никакве привремене дугове, без нарочитога одобрења Скупштине.

Члан XVI.

Краљ. срп. влада предаће банкама уговорницама, на њихово захтевање, проспекат, који се односи на евентуалну емисију овога зајма, који је према закону и овоме уговору установљен.

Члан XVII.

Права и терети овога зајма падају трећином на сваку банку уговорницу, искључујући сваку солидарност, и то тако, да сваки завод само за своју трећину одговара а не и за две трећине осталих банака уговорница.

Да би се олакшали односи између страна уговорница, закључено је, за сваки случај, да преписку и комуникацију, које имају да се одржавају са Кр. срп. владом, у име банака уговорница одржава Берлин. трг. друштво, које у опште на се

урсес des places sur lesquelles les banques contractantes désirent introduire les titres du dit emprunt et de prendre à sa charge les droits, impôts et frais de timbre résultant de la cote en France, en Allemagne et en Autriche.

Art. XV.

Le Gouvernement Royal s'engage à ne contracter, sauf, approbation spéciale par la Skoupschtina, aucune dette flottante avant l'expiration de l'exercice budgétaire de 1894.

Art. XVI.

Le Gouvernement Royal remettra aux banques contractantes sur leur demande un prospectus relatif à l'émission éventuelle de cet emprunt établi conformément à la loi et au présent traité.

Art. XVII.

Les droits et charges du présent emprunt incombent aux banques contractantes à raison d'un tiers pour chacune à l'exclusion de toute solidarité, de telle sorte, que chaque établissement n'est responsable que pour son propre tiers et non pour les deux tiers des autres banques contractantes.

— Pour faciliter les rapports entre les deux parties contractantes, il est convenu, toutefois, que la correspondance et les communications à échanger avec le Gouvernement Royal auront lieu au nom des banques contractantes par la Berliner Handels-Gesselschaft

прима извршење свих одредаба овога уговора.

Београд ^{4.}
_{16.} августа 1893. год.

За Краљевско српску владу

Министар финансија

д-р **Михаило В. Вујић** с. р.

Беч, 18. августа 1893. год.

Цес. краљ. прив. Аустр.

Лендербанка

Коричонер с. р. **Биндер** с. р.

Берлин 19. августа 1893. год.

Берлинско Трговачко Друштво

Фирстенберг с. р. **Аренс** с. р.

Париз, 21. августа 1893. год.

Царска Отоманска Банка

Гогел с. р. **Ф. Обоњо** с. р.

à Berlin, qui est chargée, en général, de l'exécution de toutes les dispositions du présent contrat.

Belgrade le 4^{16.} Août, 1893.

Pour le Gouvernement Serbe

Dr. Michel Vouitech

Ministre des Finances.

Vienne le 18 Août 1893.

*Banque Impériale Royale privilégiée
des Pays Autrichiens*

Koritschoner Binder.

Berlin, le 19 Août 1893.

Berliner Handels-Cesellschaft.

Fürstenberg. Ahrens

Paris le 21 Août 1893.

Banque Impériale Ottomane

Goguel F. Auboyneau.

ПРОТОКОЛ

20. ЈУНА У КАРЛСБАДУ

ОДРЖАНЕ

КОНФЕРЕНЦИЈЕ.

ПРИСУТНИ :

Њ. Екселенција Краљ. Срп. Министар Финансија, господин *Стеван Поповић*, као заступник Краљ. Српске Владе ;

Господа : *Ђорђе Вајферт*, гувернер и *P. Манојловић*, директор Српске Народне Банке, као чланови финансијскога савета, пуномоћници Краљ. Српске Владе ;

Господин *Барон де Лесак* (*de Leyssac*) као делегат Царско-Отоманске банке ;

Господин *Владин Саветник фон Хан* (*von Hahn*) као заступник цес. краљ. привилеговане Аустријске Ландер-Банке ; и

Господин *Карл Фирстенберг* (*Carl Fürstenberg*), као заступник Берлинског-Трговачког-Друштва.

I.

Њ. Екселенција Господин Министар Финансија, отворио је седницу, изразив, пре свега, цар. Отоманској Банци, Ландербанци као и Берлинском Трговачком Друштву захвал-

PROTOKOLL

DER AM 20. JUNI IN KARLSBAD

abgehaltenen

CONFERENCE.

Anwesend :

Se. Excellenz der k. Serbische Finanzminister Herr *Stevan Popovic*, als Vertreter der kön. Serbischen Regierung,

die Herren *Georg Weifert*, Gouverneur und *P. Manojlovic*, Director der Serbiischen Nationalbank, als Mitglieder des finanziellen Beirathes, Bevollmächtigte der hön. Serbischen Regierung,

Herr. *Baron de Leyssac*, als Delegirter der Banque Impériale Ottomane,

Herr Regierungsraeth *von Hahn*, als Vertreter der k. k. priv. Oest. Länderbank, und

Herr *Carl Fürstenberg*, als Vertreter der Berliner Handels-Gesellschaft.

I.

Se Excellenz der Herr Finanzminister eröffnete die Sitzung, indem er vor allem der Banque Imp. Ottomane, der Länderbank und der Berliner Handels-Gesellschaft den Dank dafür aus-

ност, што су своје заступнике на да-
нашњу Конференцију изаслали. Он
је са поменутим Институтима, који
су вазда посведочавали своје живо
интересовање за српски Државни Кре-
дит, желео договор у том циљу, да
им изјави, да је Краљ. Срп. Влада
тврдо решена, да испуни обавезе
Српске Државе према својим пове-
риоцима, и да у будуће све приходе
из, за постојећи државни зајам за-
ложених извора, *на првоме месту и
искључиво употреби на службу тога
зајма.*

Влада намерава још, да ту служ-
бу постави на реалну основицу, и
да потребе државне доведе у саглас-
ност са приходима, који јој на рас-
положењу стоје. Јерте, које отуда
за државне повериоце проистицале
буду, накнадиће се потпунце тиме,
што ће гарантије, које се поверио-
цима дају, *бити такве природе, да се
у будуће неће мочи у њих посум-
њати.* За тај циљ, Влада се решила,
да постојеће 5%, српске Државне
Зајмове конвертира у један уједи-
њени 4%, који би се за 72 године
имао амортизовати, и да остави за
тај нови конвертовани зајам оне исте
залоге, које су одобрене за садашње
5% зајмове; а за управљање овим
залогама да се законом установи
једна потпуно самостална, и од свију
политичких фактора независна Моно-
полска Управа, како би се одређе-
ним залогама за конвертисани зајам
самостално управљало, и самостално
употребили за исплату интереса, као
и за измирење конвертисанога зајма
сви они дохотци, који у њу утичу.
Осим тога, Влада ће ради потпуног
уређења финансијскога стања држав-

spricht, dass sie ihre Vertreter zur
heutigen Conferens entsendet haben.
Er habe eine Besprechung mit den
genannten Instituten, die jederzeit ein
lebhaftes Interesse für den Serbischen
Staatscredit bewiesen haben, zu dem
Zwecke gewünscht, um denselben zu
erklären, dass die kgl. Serbische Re-
gierung fest entschlossen ist, die Ver-
pflichtungen des Serbischen Staates
gegenüber seinen Gläubigern zu er-
füllen, und in Zukunft alle Erträge aus
den für die bestehenden Staats-
Anlehen verpfändeten Einnahmequellen
*in erster Linie ausschliesslich für den
Dienst dieser Anlehen zu verwenden.*

Die Regierung beabsichtige auch
anderseits, diesen Dienst auf eine re-
elle Basis zu stellen und die Leistun-
gen des Staates in Einklang zu bringen
mit den zur Verfügung stehenden
Einnahmen. Die hierdurch den Staats-
gläubigern erwachsenden Opfer wer-
den aber weitaus dadurch aufgewogen
werden dass die den Gläubigern ge-
währten Sicherheiten *derart gestaltet
werden sollen, dass selbe in Zukunft
nicht mehr angezweifelt werden können.*
Zu diesem Behufe habe sich die Re-
gierung entschlossen, die bestehenden
5%igen serbischen Staats-Anlehen in
ein einheitliches 4%iges zu converti-
ren, welches in 72 Jahren zu amor-
tisiren wäre, für dieses neue Convertirungs-Anlehen die für die bestehenden
5%igen Anlehen gewährten Pfänder zu
belassen, dagegen für die Verwal-
tung dieser Pfänder eine vollkommen
selbstständige, von allen politischen Fac-
toren unabhängige Monopolverwaltung
gesetzlich zu bestellen zu dem Zwecke,
um die für die Convertirungs-Anleihe
gewidmeten Pfänder unabhängig zu
verwalten und die ihr zufließenden
Einnahmen selbstständig zur Zahlung

ног, конвертисани зајам повисити са колико буде требало, те да се исплате сви привремени државни дугови, па према томе и нове гарантије за овај конвертисани зајам дати, и те нове гарантије такође уступити на руко- ванье аутономној и независној Монополској Управи, која ће се уста- новити.

На то су заступници баначних група изјавили, да се они не сматрају за овлашћене, да говоре у име ималаца српских државних вредно- сти, јер за то пуномоћства немају. Они, према томе, могу и хоће да даду своје изјаве само у толико, у колико су саме Банке имаоци српских државних вредности, и у колико они сами својом имовином располажу.

С тога гледишта полазећи, за-ступници Банака налазе, да ће пред- лози Њ. Екселенције Министра Фи-нансија знатно учврстити поверенje према српском државном кредиту, и накнадити повериоце српске државе, за редукцију стопе интереса, која настаје услед замене садашњих 5% вредности са облигацијама од 4%.

II.

За тим би уговорено, да Краљ. Српска Влада првој идућој Скупштини поднесе један законски предлог, који би имао ове основне одредбе :

1. За конвертисање садашњих, ни-же наведених 5% зајмова краљ. спр.

der Zinsen und zur Tilgung der Con-vertirungs-Anleihe zu verwenden. Ue-berdies werde die Regierung behufs vollständiger Regelung der Finanzlage des Staates die Convertirungs-Anleihe um den erforderlichen Betrag für die Begleichung aller schwebenden Staats-schulden erhöhen, demgemäß auch neue Sicherheiten für dieses Conver-tirungs-Anlehen bestellen und auch diese weiteren Sicherheiten in die Verwaltung der zu creirenden auto-nomem und unabhängigen Monopolver-waltung übergeben.

Hierauf erklärten die Vertreter der Bankengruppe, dass sie sich nicht für autorisirt erachten, im Namen der Be-sitzer der serbischen Staatstitres zu sprechen, da sie hierzu kein Mandat ha-ben. Sie können und wollen demnach ihre Aeusserung nur insoweit abgeben, als die Banken selbst Besitzer von ser-bischen Staatstitres sind und über ih-ren eigenen Besitz zu verfügen haben.

Von diesem Standpunkt ausgehend, finden die Vertreter der Banken, dass die Vorschläge Sr. Excellenz des Fi-nanzministers geeignet sind, das Ver-trauen zu dem serbischen Staatscredit in hohem Maasse zu befestigen und die serbischen Staatsgläubiger für die Reduction des Zinsfusses infolge des Austausches der bestehenden 5%igen Titres in 4%ige Obligationen zu ent-schädigen.

II.

Es wurde demnach vereinbart, dass die kgl. Serbische Regierung der dem-nächst einzuberuhenden Skupschtina einen Gesetzentwurf vorlegen werde, welcher folgende Grundbestimmungen enthalten soll;

1. Behufs Convertirung der beste-henden, nachfolgend angeführten 5%

државе, као и за потпуно измирење привремених државних дугова, и оних издатака, који су везани са извршењем ове операције, емитује Краљевска Српска Влада нов једноставан државни зајам у номиналној вредности од 355,292.000 франака.

На овај зајам плаћање се 4% интереса на годину, у полугодишњим купонима, који ће се исплаћивати сваке године — 1.13. — Јануара, и 1.13. Јула сваки по 2% , а цео зајам амортизоваће се за 72 године посредством полугодишњих извлачења, и то 1.13. Априла, и 1.13. Октобра — сваке године. Плаћање купона, који су на реду за исплату, и извучених облигација бива у злату, и то, на сваком месту одређеном за плаћање, по избору имаоца, а у земаљском злату. Купони и облигације ослобођавају се од сваке, ма какве порезе, било садање, било будуће, као и од сваке таксе или дажбине у Србији.

2. Овај зајам има да се употреби:

a.) у износу од динара 310,292.000. за конвертисање овде означених 5% зајмова, као :

A. Железничких облигација Београд	
— Врање	дин. 80,790.000
B. Железничких облигација Ниш — Пирот	» 28,115.000
C. Железничких облигација Смедерево — Вел. Плана — Лапово — Крагујевац	» 11,900.000
D. Железн. ренте од год. 1890. . . .	» 26,230.500

igen Anlehen des kgl. Serbischen Staates, wie auch behufs vollständiger Begleichung der schwebenden Staats-schulden und der mit der Durchführ-ung der Operation verbundenen Aus-lagen, emittirt die kgl. Serbische Re-gierung ein neues einheitliches Staats-Anlehen im Nominalbetrage von Frs. 355,292.000.

Dieses Anlehen wird mit 4% — vier Percent per Jahr in halbjährigen, am 1.13. Januar und 1.13. Juli eines jeden Jahres fälligen Coupons à je 2% verzinst und in 72 Jahren mittelst halbjährigen, am 1.13. April und 1.13. October eines jeden Jahres stattfindenden Verloosungen amortisirt. Die Zahlungen der fälligen Coupons und der verloosten Obligationen finden in Gold statt, und zwar an jeder Zah-lstelle, nach Wahl des Besitzers, in der Goldmünze des Landes. Die Cou-pions und Obligationen werden von jeder wie immer gearteten gegenwärtigen oder zukünftigen Steuer oder Gebühr oder Abgabe in Serbien be-freit sein.

2. Dieses Anlehen ist zu verwenden:

a) in dem Betrage von Frs. 310,292.000 zur Convertirung nach-stehender 5% iger Anlehen, als:

A. Eisenbahn-Obliga-tionen Belgrad-Vranje	Frs. 80,790.000
B. Eisenbahn-Obliga-tionen Nisch-Pirot „	28,115.000
C. Eisenbahn-Obliga-tionen Semendria-Vel-Plana - Lapovo-Kragujevatz . . . „	11,900.000
E. Eisenbahnbetriebs-Anlehen v. J. 1890 „	26,230.500

E. Таксене ренте од
год. 1884. . . . . дин. 39,324.500
F. Дуванске ренте од
год. 1885. . . . . » 37,663.000
G. Зајма на обрт . . . . . » 28,755.000
H. Аграрног зајма
(5,028.500 + 10%
накнаде) . . . . . » 5,531.000
J. Зајма с отплатом
од год. 1893. . . . . » 44,000.000
K. Желез. зајма за
инвестиције . . . . . » 8,000.000
б.) у износу од 45,000.000 динара
за исплату рускога зајма од 1876.
год. у 3,286.000 динара, и солских
обавезница у 4,075.000 дин. — а
остатак за исплату укупних привре-
мених дугова краљ. срп. државе.

3. За осигурање тачнога плаћања
платежних купона, и извучених обли-
гација овога новога 4% конвертовано-
гог зајма од 355,292.000 дин., даје
Краљ. Срп. Влада као залогу, пре
свега, за садашње 5% зајмове већ
одобрене гарантије, и то :

- a). Чист приход држ. железн. пру-
га : Београд—Ниш—Врање ; Ниш—
Пирот ; Сmederevo—Велика Плана, и
Лапово—Крагујевац ;
- b). Приход од таксених и крчма-
ринских марака ;
- c). Приход од монопола дувана ;
- d). Приход од царинских дажбина ;
- e). Приход од обртног пореза ;
најзад
- f). Приход од монопола соли, после
исплате солских бонова за које је
тај приход заложен ; даље
- g). Приход од монопола петролеја.

E. Stempelrente v. J.
1884 . . . . . Frs 39,324.500
F. Tabakrente v. J.
1885 . . . . . » 37,663.000
G. Obrt-Anlehen . . . . . » 28,755.000
H. Agrar - Anlehen
(5,028.500 + 10%
Entschädigung) . . . . . » 5,531.000
I. Anlehen v. J. 1893 » 44,000.000

K. Eisenbahn-Anlehen
für Investitionen 8,000.000
b) im Betrage von 45.000.000 Frs.
zur Einlösung des russischen Anle-
hens von 1876 per 3,286.000 Frs.
und der Salzbons per 4,075.000 Frs.,
ferner zur Rückzahlung der gesam-
mten schwebenden Schulden des k. ser-
bischen Staates.

3. Zur Sicherstellung der pünktli-
chen Bezahlung der fälligen Coupons
und der verloosten Obligationen dieses
neuen 4% Convertirungs-Anlehens per
355,292.000 Frs. bestellt die kgl. ser-
bische Regierung als Pfänder vor Allem
die bereits für die bestehenden 5% An-
lehen gewährten Sicherheiten, nämlich:

- a) die Reineinnahme der Staatsei-
senbahnenlinien Belgrad - Nisch-Vranje,
Nisch-Pirot, Semendria-Velika Plana
und Lapovo-Kragujevatz,
- b) die Einnahmen aus den Stempel-
und Schankgebühren,
- c) die Einnahmen aus dem Tabak-
monopol,
- d) die Einnahmen aus den Zollge-
fällen,
- e) die Einnahmen aus der Obrtsge-
bühr, endlich
- f) die Einnahmen aus dem Salzmo-
nopol nach Einlösung der hierauf haf-
tenden Salzbonz, ferner
- g) die Einnahmen aus dem Petro-
leummonopol.

4. Да би се од сваке сумње обезбедила дата јемства за нови 4%, зајам, предаће се искључива и неограђена Управа њихова, једној потпуно самосталној и независној Управи Монопола.

Ова Управа Монопола, која ће се установити, имаће према томе да управља како са свима оним, сходно претходном ставу 3, за залоге за нови зајам датим монополима и дажбинама, на име: монополима на дуван, со и петролеј, и таксеним и крчмаринским маркама, тако и са осталим монополима.

Даље, предаваће се каси монопола и они већ раније заложени приходи за 5% зајам, а сада за нови 4% конвертовани зајам, од железница, царине и обртнога пореза.

Управни одбор ове нове опште Монополске Управе биће састављен од шест чланова, које има да усвоји Краљевска Српска Влада, и од којих четворица — међу којима ће бити Гувернер Српске Народне Банке и његов заступник — морају бити српски поданици, а двојицу предлажу имаоци обvezница српског државног дуга начином, који ће се међу њима уговорити. За прве четири године коцка ће опредељивати, који члан сваке године има да иступи. После истека тога рока, иступање бива по реду, који је коцком за прве четири године већ створен, а одтога се, разуме се изузимају Гувернер и Вице-Гувернер Народне Банке. Нова постављења или попуњења — оних чланова које имаоци обvezница не предлажу — бивају на тај начин, што Влада по-

4. Um die für das neue 4% Anlehen bestellten Sicherheiten über jeden Zweifel wirksam zu gestalten, wird die ausschliessliche und uneingeschränkte Verwaltung derselben einer vollkommen selbständigen und unabhängigen Monopolverwaltung übergeben.

Diese nun zu errichtende Monopolverwaltung wird demnach sowohl die gemäss vorstehenden Absatz 3 als Pfänder für das neue Anlehen bestellten Monopole und Gefälle, nämlich die Monopole auf Tabak, Salz und Petroleum und die Stempel-und Getränkegebühren, als die sonstigen Monopole zu verwalten haben.

Ferner werden die schon früher für die 5%igen Anlehen und jetzt für das an deren Stelle tretende 4%ige Convertirungs-Anlehen verpfändeten Einnahmen aus den Eisenbahnen, den Zöllen und den Obrtgebühren ebenfalls an die Casse der Monopolverwaltung abzuliefern sein.

Der Vervaltungsraath dieser neuen allgemeinen Monopolverwaltung wird aus sechs von der kgl. Serbischen Regierung genehmigten Mitgliedern bestehen, wovon vier, worunter sich der Gouverneur der Serbischen Nationalbank und dessen Stellvertreter befinden werden, serbische Unterthanen sein sollen, und zwei von den Obligatären der Serbischen Staatsschuld nach einem unter denselben zu vereinbarenden Modus vorgeschlagen werden. In den ersten vier Jahren wird das Loos bestimmen, welches Mitglied alljährlich auszutreten hat. Nach Ablauf dieser Epoche tritt der durch das Loos geschaffene vierjährige Turnus ein, von dem selbstverständlich der Gouverneur und der Vicegouverneur der Nationalbank ausgenommen sind. Neuernennungen oder Wiederbeset-

ставља једног од оне двојице кандидата, који од стране Управног Одбора за свако место предложени буду. Предлог за евентуално два члана, који се имају поставити, а које су имаоци обvezница предложили, има да потече од ималаца обvezница.

Управни одбор нове опште Монополске Управе биће законом овлашћен, да предатим му монополима и дажбинама потпуно самостално и независно управља.

Уредбу Монополске Управе утврдиће управни одбор, а Влада има да је потврди. И та од Владе примљена уредба може се мењати само у споразуму са Управним одбором.

Преседништво имаће свагда Гувернер Краљ. Срп. Нар. Банке, а када је он спречен његов заступник.

За пуноважно решавање потребно је присуство од четири члана. У случају подједнако подељених гласова — председник решава.

Чиновнике Моноп. Управе поставља Кр. Срп. Влада само на предлог Управе.

5. Управе државних железница, као и царинарница и обртнога пореза, биће законом овлашћене, да своје чисте дохотке месечно, односно десетодневно предају непосредно каси опште Монопол. Управе.

Управа општих монопола законом

zungen erfolgen hinsichtlich der nicht von den Obligatären vorgeschlagenen Mitglieder in der Weise, das die Regierung einen von je zweien seitens des Vervaltungsrathes für jede Stelle vorzuschlagenden Candidaten ernennt. Der Vorschlag für die etwa zu ersetzenen zwei Mitglieder, welche die Obligatäre vorgeschlagen haben, ist seitens der Obligatäre zu erstatten.

Der Verwaltungsrath der neuen allgemeinen Monopolverwaltung wird hiermit gesetzlich ermächtigt sein, die ihm übergebenen Monopole und Gefälle vollkommen selbständig und unabhängig zu verwalten.

Das Organisationsstatut der Monopolverwaltung wird von dem Vervaltungsrathe festgestellt und von der Regierung zu genehmigen sein. Das von der Regierung genehmigte Organisationsstatut kann nur im Einverständniss mit dem Verwaltungsrathe abgeändert werden.

Den Vorsitz führt der jeweilige Gouverneur der kgl. Serbischen Nationalbank und im Verhinderungsfalle dessen Stellvertreter.

Zu einer gültigen Beschlussfassung ist die Anwesenheit von vier Mitgliedern nothwendig. Im Falle der Stimengleichheit giebt der Vorsitzende den Ausschlag.

Die Beamten der Monopolverwaltung sind nur über Vorschlag der Verwaltung von der kgl. Serbischen Regierung zu ernennen.

5. Die Verwaltungen der Staatseisenbahnen und der Zoll- und Obrtgebühren werden gesetzlich beauftragt, ihre Reineinnahmen monats- resp. dekadentweise direkt an die Casse der allgemeinen Monopolverwaltung abzuführen.

Die Verwaltung der allgemeinen

се обавезује, да све своје чисте дохотке из монопола дувана и петролеја, а евентуално по исплати сбних бонова и из монопола соли — за тим из таксених и крчмаринских марака — најзад и све своје доходке од жељезница, за тим од царинских и обртних дажбина — пре свега и искључиво употребљава за исплату купона, који су на реду, и извучених облигација новога 4% конвертисанога зајма.

Ови дохотци и приходи не смеју се, према томе, ни за какав други циљ осим једино за службу горњега конвертисанога зајма употребљавати.

А Управа ће обавезна бити, свакога месеца оне сувишке од новаца, којима располаже, а који премашају једну дванаестину износа определеног за употребу конвертисанога зајма — предавати Краљ. Срп. држав. благајни.

Но, од ових месечних сувишака задржаваће Управа Монопола пети део све дотле, док се у Управи не образује један фонд од најмање 750.000 динара, који ће бити одређен на то, да се њиме могући недостаци у суми потребној за дванаестине годишњине зајма месечно допуњују.

Чист приход од оних монопола, који нису заложени за конвертисани зајам, а то је: од монопола на жигице и цигар-папир, Управа ће без икаква одбитка предавати државној каси.

6. Извођењу конверзије приступиће се на тај начин, што ће Краљ. Срп.

Monopolverwaltung wird hiermit gesetzlich verpflichtet, alle ihre Reineinnahmen aus den Tabak- und Petroleummonopolen, eventuell nach Einlösung der Salzbons auch aus dem Salzmonopol, dann aus den Stempel- und Getränkegebühren, endlich alle ihre Eingänge aus den Eisenbahnen, dann aus den Zoll- und Obrtgebühren in erster Linie und ausschliesslich zur Bezahlung der fälligen Coupons und der verloosten Obligationen des neuen 4%igen Convertirungs-Anlehens zu verwenden. Diese Einnahmen und Eingänge dürfen demnach zu gar keinem anderen Zwecke als für den Dienst des obigen Convertirungs-Anlehens in Anspruch genommen werden. Die Verwaltung wird dagegen auch verpflichtet sein, allmonatlich jene Ueberschüsse der verfügbaren Gelder, welche ein Zwölftel der für den Dienst des Convertirungs-Anlehens erforderlichen Beträge übersteigen, an die kgl. Serbische Staatskassa abzuführen.

Von diesen monatlichen Ueberschüssen wird aber die Monopolverwaltung den fünften Theil insolange zurückbehalten, bis nicht die Verwaltung mit einem Fonds von mindestens 750.000 Frcs. ausgestattet wird, der dazu bestimmt sein wird, die etwaigen Fehlbeträge der für ein Zwölftel des Bedarfes für den Jahresdienst des Anlehens erforderlichen Summe per Monat zu ergänzen.

Die Reineinnahmen aus den nicht dem Dienst des Convertirungs-Anlehens gewidmeten Monopolen auf Zündhölzchen und Cigarettenpapier wird die Verwaltung ohne jeden Rückhalt an die Staatskassa abzuführen haben.

6. Die Durchführung der Conversion wird in der Weise erfolgen, dass

Влада одредити рок, за који су имаоци обvezница 5% зајма дужни своје обавезнице заменути са обvezницама новога 4% конвертисанога зајма. После истека тога рока, обуставиће се исплату купона и извлачење за исплату 5% облигација — и од тада ће се исплаћивати само купони 4% конвертисанога зајма, и извучене облигације тога зајма.

7. Она места за плаћања, где су се исплаћивали досадашњи зајмови, који се конвертишу вршиће исту службу и за конвертисани зајам.

8. За исплату купона и облигација плаћаће Краљ. Срп. Влада 1% провизије.

9. Краљ. Срп. Влада употребиће сва свој утицај, да котирање новога зајма издејствује на свима оним јавним берзама, које буду имаоци облигација желели.

10. Краљ. Срп. Влада подносиће све трошкове за котирање на појединим берзама, као и дотичне таксе око тога.

III.

Заступници Банака изјавише даље, да, под претпоставком, да ће Скупштина вотирати, и да ће се прописно промулговати закон, основан на начелима овде под II уговореним, Банке пристају:

1.) Да се зајам од 1893. у 44.000.000

die k. Serbische Regierung einen Termin feststellen wird, innerhalb dessen die Besitzer der Titres der 5%igen Anleihen ihre Obligationen gegen die Titres des neuen 4%igen Convertirungs-Anlehens auszutauschen haben werden. Nach Ablauf dieses Termes wird die Auszahlung der Coupons und die Verloosung zur Rückzahlung der 5%igen Obligationen eingestellt und es werden fernerhin nur die Coupons des 4%igen Convertirungs-Anlehens und die ausgelosten Obligationen desselben zur Einlösung gelangen.

7. Die für den Dienst der zu convertirenden Anlehen bestehenden Zahlstellen werden auch für den Dienst des Convertirungs-Anlehens zu fungiren haben.

8. Für die Einlösung der Coupons und der Obligationen wird die kön. Serbische Regierung 1% Provision bezahlen.

9. Die kön. Serbische Regierung wird allen ihren Einfluss aufwenden, um die Cotirung des neuen Anlehens an allen jenen öffentlichen Börsen zu erwirken, an denen dies seitens der Obligatäre gewünscht werden wird.

10. Die kön. Serbische Regierung wird die behufs Erwirkung der Cotirung an den einzelnen Börsen erforderlichen Cotegebühren und die betreffenden Stempel bezahlen.

III.

Die Vertreter der Banken erklärten nun, dass unter der Voraussetzung, dass ein auf den vorstehend ad II stipulirten Grundsätzen beruhendes Gesetz von der Skupschtna votirt und vorschriftsmässig promulgirt werde, die Banken damit einverstanden sind:

4. dass das theils in ihr Eigenthum

динара, који је делимице у њихову својину прешао, а делимице код њих заложен конвертује; и према томе оне изјављују да су готове:

а.) Да, оних од њихових института у својину прешлих 18 милијона од 5% зајма од 1893. год. у 44 милијона, замене равним износом номинале конвертисаног 4% зајма.

б.) Да оних 26. милијона номинале од напред поменутог 5% зајма од 1893. год., који се налазе код Банака за осигурање учињених позајмица, од њихове стране — замене равним износом од 26 милијона номинале 4% конвертисанога зајма.

2.) Банке пристају, да им Краљ Срп. Влада на место номиналног износа од 5 милијона, који су оне имале добити, за последњу позајмицу (Vorschuss) од 3 $\frac{1}{2}$ милијона, у обvezницама зајма, који се имао на основу законâ остварити у номиналној суми од 8.000.000 за железничке инвестиције — исплати раван номинални износ од 5 милијона конвертисаног зајма 4%.

3.) Да су Банке готове, да Краљ Српској Влади, кад им она преда обvezнице конвертисаног зајма, којима располаже, а које су за исплату при временних дугова одређене — даду позајмицу од 5 $\frac{1}{2}$ милијуна — која би се имала за 6 месеци исплатити са 5% интереса — и то за 8 дана после првог месечног извештаја нове Монополске Управе, која се има законом конститујисати на основу предлога Министра Финансија.

Најзад, заступници изјављују, да ће Баначне групе бити готове, да сав

übergegangene, theils in ihrem Pfandbesitz befindliche 1893 er Anlehen per 44 Millionen in ein 4%iges Anlehen convertirt werde; sie erklären sich demnach bereit:

a) für die von ihren Instituten seinerzeit ins Eigenthum übernommenen 18 Millionen des 1893-er 5%igen Anlehens per 44 Millionen einen gleichen Betrag Nominale des 4%igen Convertirungs-Anlehens einzutauschen,

b) dass die bei den Banken zur Sicherstellung ihrer Vorschüsse erliegenden 26 Millionen Nominale des vorerwähnten 1893-er 5%igen Anlehens gegen einen gleichen Betrag von 26 Millionen Nominale des 4%igen Convertirungs-Anlehens umgetauscht werden.

2. Die Banken damit einverstanden sind, dass ihnen die kgl. Serbische Regierung anstatt des Nominalbetrages von 5 Millionen, den sie für den letzten Vorschuss von 3 $\frac{1}{2}$ Millionen in Titres des auf Grund der Gesetze zu creirenden Eisenbahninvestitions-Anlehens per 8 Millionen Nominale hätten erhalten sollen, einen gleichen Nominalbetrag von 5 Millionen des 4%igen Convertirungs-Anlehens ausfolgen solle;

3. Die Banken bereit sind, der kgl. Serbischen Regierung gegen Hinterlegung der verfügbaren, zur Bezahlung der schwebenden Schulden bestimmten Titres des Convertirungs-Anlehens einen in 6 Monaten rückzahlbaren mit 5 Perzent verzinslichen Vorschuss von 5 $\frac{1}{2}$ Millionen binnen 8 Tagen nach dem ersten Monatsausweise der auf Grund der Vorschläge des Finanzministers gesetzlich constituirten neuen Monopolverwaltung zu gewähren.

Endlich erklären die Vertreter, dass die Bankengruppe bereit sein wird,

свој утицај употребе, те да повољно извршење предложених операција обезбеде.

За тим је седница закључена, и протокол потписан, са изјавом од стране заступника Банака, да они своје потписе стављају с оградом, да ће њихове потписе најдаље до 25. Јуна имати да ратификују дотичне Банке.

Карлсбад 20. Јуна 1895. год.

Краљ. српски Министар Финансија

Стеv. Д. Поповић с. р.

Пуномоћници Краљ. Српске Владе:

Ђорђе Вајферт с. р.

П. Манојловић с. р.

За Ц. к. привил. Аустр. Лендербанку

С. Хан с. р.

Делегат Отоманске Банке

Барон де Лесак с. р.

За г. Карла Фирстенберга

Барон де Лесак с. р.

allen ihren Einfluss aufzuwenden, um die günstige Durchführung der vorgeschlagenen Operation zu sichern.

Hierauf wurde die Sitzung geschlossen und das Protokoll gefertigt mit der Erklärung seitens der Vertreter der Banken, dass sie ihre Unterschriften mit dem Vorbehalte beisetzen, dass dieselben bis spätestens am 25. Juni von den betreffenden Banken ratifizirt werden.

Karlsbad, den 20. Juni 1895.

Der kön. serbische Finanzminister

Stev. D. Popovicz m. p.

Die Bevollmächtigten der königl.
Serbischen Regierung

Georg Weifert m. p.,

P. Manojlović m. p.

für die k. k. priv. Oester. Länderbank

S. Hahn m. p.

Le delegué de la Bque Ottomane

G. B-n de Leyssac m. p.

pour **M-r C. Fürstenberg**

G. B-n de Leyssac m. p.

Главног друштва за потпомагање развитка трговине и индустрије у Француској, које представља г. Доризон, директор,

и Г. Г. Е. Хоскија и Комп.

Конституисаних као Синдикат

с друге стране

Изложено је ово што следује:

У смислу закона од 8/20 Јула 1895. г. Краљевско Српска Влада установила је ради конверзије свога дуга зајам, који номинално износи 355,292.000 дин. — (три стотине педесет пет милијона две стотине десетак две хиљаде динара) са 4% (четири од сто) интереса на годину, и који се има исплатити за 72 (седамдесет две) године, и који носи име „Зајам 4%“ (четири од сто) са амортизацијом. Исплата интереса и отплата овога зајма гарантовани су разним приходима, које ће наплаћивати и којима ће руковати Самостална Монополска Управа.

За један део овога зајма у номиналној суми од 190,000.000 дин. (сто деведесет милијона) одобрено је, да се може са њом трговати на Берлинској берзи, а за суму од 107,000.000 дин. (сто седам милијона), већ је тражено одобрење за званично котирање на париској берзи. Остатак од 58,292.000 дин. (педесет осам милијона две стотине деведесет две хиљаде) биће предмет доцијских преговора за одобрење котирања на берзама: париској, берлинској, лондонској и бриселској.

Од целокупне номиналне суме горепоменутог зајма, сума од 73,460.000 дин. — (седамдесет и три милијона четири стотине шесдесет хиљада) налази се у рукама Краљевско Српске Владе.

La Société Générale pour favoriser le développement du Commerce et de l' Industrie en France, représentée par M. Dorizon, Directeur

et M. M. E. Hosquier & Cie constitués en Syndicat

d'autre part.

Il a été exposé ce qui suit :

En vertu de la loi du 8/20. juillet 1895, le Gouvernement Royal Serbe a créé pour la conversion de la dette un emprunt au montant nominal de frs : 355,292.000 (Trois cent cinquante cinq millions deux cent quatre-vingt douze mille francs) rapportant 4% (quatre pour cent) d'intérêts par an et remboursable en 72 (soixante douze) ans, qui a été dénommé Emprunt 4% (quatre pour cent) amortissable. Le service de l' intérêt et de l' amortissement de cet emprunt est garanti par divers revenus qui sont encaissés et gérés par l'Administration autonome des Monopoles.

Une somme nominale de cet Emprunt s'élevant à 190,000.000. (cent quatre — vingt — dix millions) a été admise aux négociations à la Bourse de Berlin et une demande d'admission à la Cote officielle de la Bourse de Paris est actuellement pendante pour une somme de 107.000.000 — (Cent sept millions de francs). Le solde, soit 58,292.000. — (cinquante huit millions deux cent quatre — vingt douze mille) devra faire l'objet de négociations ultérieures en vue d'être admis à la Cote de Paris, à celle de Berlin et des Bourses de Londres et Bruxelles.

A valoir sur le montant nominal de l'Emprunt précité, une somme de 73,460.000 (Soixante treize millions quatre cent soixante mille francs) se trouve entre les mains du Gouvernement Royal Serbe.

Изложив ово уговарајуће стране уговорнице закључиле су ово:

Чл. I.

Краљевско Српска Влада уступа гореименованим новчаним заводима номиналну суму од 70,460.000 дин. (седамдесет милијона четири стотине шесдесет хиљада) од зајма 4% (четири од сто) са амортизацијом од 1895. год. и они исту примају под овим условима:

- a) дин. 16,000.000 (шеснаест милион дин.) примају се дефинитивно по курсу од 66% (шесдесет и шест од сто)
- b) дин. 5,000.000 (пет милијона дин.) са опцијом за десет месеци и курсом од 68% (шесдесет и осам од сто).
- b) дин. 5,000.000 (пет милијона дин.) са опцијом за дванаест месеци и по курсу од 69% (шесдесет девет од сто)
- g.) дин. 22,460.000 (двадесет два милијона четири стотине шесдесет хиљада дин.) са опцијом за четрнаест месеци по курсу од 71% (седамдесет и један од сто)
- i). дин. 22,000.000 (двадесет два милијона) са опцијом за осамнаест месеци по курсу од 73% (седамдесет и три од сто).

Динара 70,460.000 (седамдесет милијона четири стотине шесдесет хиљада) што износи, кад се зајам потпуно издејствује, средњи курс од седамдесет од сто (70%).

Ceci exposé les parties contractantes ont convenu ce qui suit :

Article 1-er

Le Gouvernement Royal Serbe cède aux Etablissements précités qui acceptent la somme nominale de 70,460.000. — (soixante dix millions cent soixante mille francs) de l'Emprunt 4% (quatre pour cent) amortissable de 1895 aux conditions suivantes :

- a) fcs : 16,000.000 — (seize millions de francs) ferme au cours de 66% (soixante six pour cent) Обвезнице ће се котирати осам коругати и свима трговати на париској берзи.
- b) fcs : 5,000.000 — (cinq millions de francs) à option pour dix mois au cours de 68% (soixante huit pour cent) Обвезнице за које се има додије из-ОА којих ће се котирати осам коругати и свима трговати на париској, Вер-милијона на берзну, Берлинској и Брислу.
- c) fcs : 5,000.000 — (cinq millions de francs) à option pour douze mois au cours de 69% (soixante neuf pour cent) Обвезнице за које се има додије из-ОА којих ће се котирати осам коругати и свима трговати на париској, Вер-милијона на берзну, Берлинској и Брислу.
- d) fcs : 22,460.000 — (Vingt-deux millions quatre cent soixante mille francs) à option pour quatorze mois au cours de 71% (soixante et onze pour cent) Обвезнице за које се има додије из-ОА којих ће се котирати осам коругати и свима трговати на париској, Вер-милијона на берзну, Берлинској и Брислу.
- e) fcs : 22,000.000 — (Vingt-deux millions de francs) à option pour dix-huit mois au cours de 73% (soixante treize pour cent) Обвезнице за које се има додије из-ОА којих ће се котирати осам коругати и свима трговати на париској, Вер-милијона на берзну, Берлинској и Брислу.

Fcs : 70,460.000 — (Soixante dix millions quatre cent soixante mille francs) ce qui constitue, l'opération étant entièrement réalisée, un prix moyen de soixante dix pour cent (70%).

Titres à faire admettre ultérieurement aux cotés de Paris, Berlin et deux millions à Bruxelles.

Чл. II.

Ако би се по потпуном остварењу овог зајма показао у корист синдиката, а од продаје, средњи, чист приход већи од прихода рачунаног по курсу од 75% (седамдесет и пет од сто), Краљевско Српска Влада имаће право на 20% (двадесет од сто) од овог вишкса.

Рачуни, које поднеће Синдикат, сматраће се као исправни. По себи се разуме, да ће Синдикат имати потпуну и неограничену слободу за извршење овог зајма.

Чл. III.

За извршење овог уговора, Краљевско Српска Влада депоноваће обвезнице, које су предмет овог зајма као што следује:

Код Царске Отоманске Банке у Паризу,

Код Берлинског Трговачког Друштва,

Код филијала Цар. Краљ. Аустријске Лендер Банке у Паризу

Код Српске Народне Банке

Његова Екселенција, Краљевско Српски Министар Финансија јавиће, у року од петнаест дана, од дана потписа овог уговора, колики је број обвезница депоновао код сваког од горепоменутих завода.

Обвезнице морају бити снабдевене текућим купоном, а тако исто и жигом оне земље у којој су, или у којој ће бити котиране; Синдикат ће означити Влади жиг, који му је потребан.

Трошкове око преноса, паковања и осигурања спосиће српска Влада.

Article II.

Dans le cas où il ressortirait de la réalisation de l'opération entière au profit du Syndicat un produit moyen net de vente, supérieur à celui obtenu au cours de 75% (Soixante quinze pour cent) le Gouvernement Royal Serbe aura droit à 20% (vingt pour cent) de l'excédant.

Les comptes présentés par le Syndicat feront foi. Il va sans dire que le Syndicat aura pleine et entière liberté pour la réalisation de cette opération.

Article III.

Les titres formant l'objet de la présente opération seront déposés par le Gouvernement Royal Serbe en vue de l'exécution du présent contrat comme suit :

chez la Banque Impériale Ottomane à Paris,

chez la Berliner Handels Gesellschaft
chez la Succursale de la Banque Impériale Royale privilégiée des Pays Autrichiens à Paris

chez la Banque Nationale de Serbie.

Son Excellence, Monsieur le Ministre des finances du Royaume de Serbie fera connaître dans un délai de quinze jours à dater de la signature du présent la quantité de titres déposés chez chaque Etablissement.

Les titres devront être munis du coupon courant et être munis également du timbre d'un des pays dans lesquels ils sont ou seront cotés, le Syndicat indiquant au Gouvernement celui des timbres qui lui sera nécessaire.

Les frais de port, emballage, assurance seront supportés par le Gouvernement Serbe.

Ове обвезнице стојаће на распољењу Синдикату, ради извршења права, која су му уступљена у колико њихова вредност буде исплаћена, код Париског филијала Ц. Крај аустријске Лендер Банке.

Исплата учинјена Цар. Краљ. Аустријској Банци вредиће као да је учинјена Српској Влади.

Чл. IV.

Синдикат означује Париску Међународну Банку за сва саопштења, која би му имала да учини по овом уговору Краљевско Српска Влада.

Краљевско Српска Влада узима Српско Посланство у Паризу као домицил за сва саопштења, која јој се имају да учине по овом уговору.

Остали синдицирани сауговорачи, одређују за домицил, у колико се то њих тиче своје односне домициле.

Чл. V.

Ова конвенција сматраће се за коначно закључену тек попито се на Париској берзи одобри званично котирање суме од 107,000.000 дин. (сто седам милијона динара), о којој је реч у уводу овог уговора. Ако се ово одобрење не буде прибавило ни за месец дана од данас, Синдикат ће имати право да сматра ову конвенцију за раскинуту.

Чл. VI.

Обвезнице, које састављају део зајма од 16,000.000 дин. (шеснаест милијона) дефинитивно примљеног, Синдикат ће узети у деловима од нај-

Ces titres seront tenus contre paiement de leur contrevaleur à la disposition du Syndicat pour l'exercice des droits qui lui sont conférés à la succursale à Paris de la Banque Impériale Royale privilégiée des Pays Autrichiens.

La décharge de la Banque Impériale Royale privilégiée des Pays Autrichiens équivaudra à celle du Gouvernement Serbe.

Article IV.

Le Syndicat désigne la Banque Internationale de Paris pour toutes les notifications à faire au Gouvernement Royal Serbe en vertu du présent contrat.

Le Gouvernement Royal Serbe fait élection de domicile pour toutes les notifications que comporte le présent contrat à la Légation de Serbie à Paris.

Les contractants de seconde part font élection de domicile en ce qui les concerne à leurs domiciles respectifs.

Article V.

La présente convention ne deviendra définitive qu'après admission à la Cote officielle de Paris des 107,000.000 (Cent sept millions) dont il est question dans le préambule. Dans le cas où cette admission n'aurait pas lieu dans un délai de un mois à partir de ce jour, le Syndicat aurait droit de considérer la présente convention comme résiliée.

Article VI.

Les titres faisant l'objet de la prise ferme de 16,000.000 — (seize millions de francs) seront levés par le Syndicat par fraction minima de 25% (vingt-

мање 25% (двадесет пет од сто) у току месеца почев од дана од кога ова конвенција постане обавезном, пуштањем на коту оних 107,000.000 дин. (сто седам милијона).

Чл. VII.

Права опције почеће тећи од истог дана. Ово ће се право моћи вршити у ма које време, на једну или више опција, у целини или у деловима од најмање 500.000 (пет стотина хиљада) номиналних.

Неизвршење права опције, за две опције, које иду једна за другом повући ће за собом губитак свију права на опције, којима рок још није истекао.

Али, ако је Синдикат извршио своје право за једну опцију у суми равној четвртини од износа те опције, тим самим ће се продужити право опције на шест месеци за заостале три четвртине.

Чл. VIII.

Уговорено је, да две последње опције од 22,460.000 дин. (двадесет два милијона четири стотине шездесет хиљада) и од 22,000.000 дин. (двадесет два милијона) под рубрикама г) и д) истекну у сваком случају тек дванаест месеци пошто се на Париској или Берлинској берзи одобри котирање обvezница, на које се оне односе; али да ипак продужење, које отуда може да потече, не сме прећи први Мај хиљаду осам стотина деведесет осме године.

Чл. IX.

Цене зајма дефинитивног и са опцијом, рачунаће се са додатком

cinq pour cent) dans le mois qui suivra le jour où la présente convention sera devenue définitive par l'admission à la Cote des 107,000.000.— (Cent sept millions de francs) précités.

Article VII.

Les droits d'option courront à partir du même jour. Ce droit pourra être exercé à n'importe quelle époque sur une ou plusieurs options en totalité ou par fractions minima de 500.000.— (Cinq cent mille francs) nominal.

Le non exercice du droit d'option sur deux options successives emportera la déchéance de tous droits sur les options non échues.

Toutefois, si le Syndicat a exercé son droit sur une des options pour une somme égale au quart du montant de la dite option, ce fait entraînera de pleine droit une prolongation d'option de six mois sur les trois quarts restant.

Article VIII.

Il est entendu que les deux dernières options de 22,460.000.— (Vingt-deux millions quatre cent soixante mille francs) et 22,000.000.— (Vingt-deux millions de francs) sous les rubriques d) et e) n'expireront en tout cas que douze mois après l'admission à la Cote de Paris ou de celle de Berlin des titres sur lesquels elle porte sans que toutefois la prolongation pouvant résulter de ce chef puisse dépasser le premier mai mil huit cent quatre vingt dix huit.

Article IX.

Les prix du ferme et des options seront calculés en ajoutant les inté-

интереса 4% (четири од сто) почев од дана исплате последњег купона, а по одбитку жуисанса од три месеца по истој стопи.

Чл. X.

Све обвезнице, које буду амортизоване у извлачењима после датума ове конвенције, припадају Синдикату под условом, разуме се, ако он изврши ове опције, којима припадају извучене обвезнице. Докле се ове опције не изврше, износ извучених обвезница биће депонован по једном специјалном рачуну, отвореном у том циљу код завода, који имају да изврше овај зајам.

Са овим депонованим обвезницама поступиће се у смислу чл. III. и њихове нумере саопштиће се Синдикату.

Чл. XI.

Краљевско Српска Влада обвешује се, да у најкраћем року предузме потребне кораке за одобрење котирања зајма на Париској, Берлинској Лондонској и Бриселској берзи. И горепоменути заводи потпомоћиће у овоме Краљевско Српску Владу. Потребне трошкове за прибављање одобрења котирања на овим разним пијацама сносиће Краљевско Српска Влада. Избор Банака, којима ће се поверити да уведу овај зајам 4% са амортизацијом на Лондонској и Бриселској пијаци, има да одобри Краљевско Српска Влада.

rêts à 4% (quatre pour cent) depuis le jour du paiement du dernier coupon, sous déduction d'une jouissance de trois mois au même taux.

Article X.

Toutes les obligations qui seront amorties dans les tirages postérieurs à la date de la présente convention appartiendront au Syndicat, à la condition, bien entendu, que ce dernier lève les options comprenant les titres auxquels ces tirages s'appliquent. Jusqu'au moment où ces options seront levées, le montant revenant, aux titres sortis restera déposé dans un compte spécial ouvert à cet effet par les Etablissements chargés du service de l'Emprunt.

Il sera fait des titres déposés conformément à l'article trois une application à chaque option et les numéros en seront communiqués au Syndicat.

Article XI.

Le Gouvernement Royal Serbe s'engage à faire le plus tôt possible les démarches nécessaires pour l'admission à la Cote de l'Emprunt aux Bourses de Paris, Berlin, Londres et Bruxelles. Les Etablissements précités uniront leurs efforts à ceux du Gouvernement Royal Serbe.

Les frais nécessités pour l'admission à la Cote sur ces divers marchés seront à la charge du Gouvernement Royal Serbe.

* Le choix de maisons qui seront chargées de l'introduction du présent emprunt 4% amortissable sur les marchés de Londres et Bruxelles devra être approuvé par le Gouvernement Royal Serbe.

Овај уговор написан је у онолико
оригиналних примерака, колико има
уговорних страна.

Париз, петнаестог Априла хиљаду
осам стотина деведесет шесте године.

Ст. Д. Поповић.
Гарашанин.

Царско Отоманска Банка

П. Навиљ. Ф. Обос.

Цар. Краљ. Аустријска Лендер Банка,
С. фон Хан. В. Штраус.

Париска Међународна Банка
Е. Ме. Г. де Лесак.

Народни Есконтни Кантоар у Паризу,
Алексије Росто.

Источно Финансијско Друштво,
Председник,
П. Навиљ

Е. Хоскије.
Главно Друштво за потпомагање развића
трговине и индустрије у Француској,
Директор,
Доризон.

Fait en autant d'originale qu'il y
a de parties intéressées.

Paris, le quinze avril mil huit cent
quatre-vingt seize.

St. D. Popovics
Garachanine

Banque Impériale Ottomane

P. Naville F. Auboyneau

Banque I. R. P. des Pays Autrichiens

S. de Hahn W. Strauss

Banque Internationale de Paris

E. May G. de Leyssac

Comptoir National d'Escompte de Paris

Alexis Rostaud

Société financière d'Orient

Le président

P. Naville

E. Hoskier

Société Générale pour favoriser
le développement du Commerce
et de l'Industrie en France

Le Directeur :

Dorizon.

МУЗ. ЈР. 36327